

NARODNI LIST

Glasiło narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta šte. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrť leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Nemški knezi na Dunaju. Avstrija — satrapija Nemčije?

„Tršćanski Lloyd“, tržaški hrvatski gospodarsko-politični časopis, je prinesel v šte. 273 z dne 16. t. m. sledeči zanimivi članek o obisku nemških knezov na Dunaju:

„Sivolasi vladar avstro-ogrške države, cesar in kralj Franc Jožef I., je slavil te dni v svoji prestolnici šestdesetletnico svojega vladanja. Dolga je to vrsta let, in malo je vladarjev na svetu, ki bi se mogli pokvaliti, da so tako dolgo vladali. Toda, vladanje avstro-ogrškega vladarja je prepleteno z gosto mrežo različnih nevolj in neprilik. Naša država, sestojča iz toliko raznojezičnih narodov, je ravno pod vladjo sedanjega vladarja šla skozi raznovrstne ourne spremembe. No doživela bo še burnejše, še vratolomnejše, še usodnejše, ko nastopi pravi čas. A nikdar se ni mešala v naše notranje politično-gospodarske odnose nobena evropska država ali vlada. Samo stara Prusija pod Bismarckom in današnja novodobna Nemčija pod cesarjem Viljemom II. sta vtikali svoja radovedna ušesa in svoj samoljubni nos i v državne i v gospodarske posle Avstro-Ogrske. Trozveza Avstrije, Nemčije in Italije je prava nesreča, kakor je tudi avstro-ogrski dualizem otrovna kuga za Avstro-Ogrsko in za vse v njej živeče narode. Mi Slovani v tej naši državi smo na najslabšem, najžalostnejšem stališču v politično-gospodarskem življenju Avstro-Ogrske. To je trpko dejstvo, ki pa traja že stoletja. Danes je prišlo naše trpljenje do vrha čaše. In hitro bo ta čaša prekipela in se razlila. To je neizogibno. To se zgoditi mora. Obroči avstro-ogrškega dualizma so jako slabi, če jih še tako popravljajo razni poklicani in nepoklicani kovači trozveze; dno dualizma je pa trhlo in krhko. Še malo, in njegov padec postane zgodovinska resnica.

K proslavi šestdesetletnice vladanja Franca Jožefa I. je prišel na Dunaj tudi nemški cesar Viljem II. Toda — ni prišel sam. Pripeljal je s seboj tudi okoli 20 kronanih kraljev in knezov iz svojega nemškega cesarstva. Njim na čelu je kakor kak vojni general nagovoril in pozdravil avstro-ogrškega vladarja v njegovi dunajski pre-

stolnici. Viljemov pozdrav je bil gledališki, kakor to že — On razume storiti ob vsaki priliki mojstersko. Mi Slovani bi ne imeli proti temu ničesar, če bi — On — cesar Viljem — namesto na Dunaju bil imel svoj gledališki govor v Abiz Abebi pred abesinskim njegušem Menelikom. Tam v Abesiniji pri onem afrikanskem narodu, ki jako mnogo drži na sijajne in okrašene parade, bi lahko omamil in navdušil Afrikane — On — veččak v velikih paradah in skrivnih podjetjih. Nam, avstro-ogrskim Slovanom, ki ne ljubimo Dunaja, a ljubimo našo slovansko zlato Prago, ni — On — prav nič imponiral, ker nas na Dunaju ni bilo v njegovi bližini. Mi se ga ne bojimo. Grčavo zvenketanje njegove nemške cesarske sablje je moglo navdušiti le avstrijske Nemce. Nas Slovanov ne. Tudi ne drugih nenemških narodov Avstro-Ogrske. Vem prav dobro, da se mu vrvele po njegovi glavi, ko je bil obkrožen od svojih nemških podvladarjev, čarobne misli, kako se bo nekega dne razprostiral in paradiral v svoji drugi nemški prestolnici: na Dunaju. Ta njegova želja je ljubljena: njegovega srca, njegove duše. V tej želji živi in diše. V tej želji se skriva tudi oni njegov veliki načrt, da nas avstro-ogrške Slovane stisne in zgnete, da bi prek naših trupel mogel priti do Balkana in nad njim zagospodovati, in bi tako velika Germanija segala od severnega do egejskega in do sredozemskega morja.

Toda — On — ne doživi izpolnitve svojih germanskih imperijalističnih osnov. Uniči jih zob časa, v katerem so po usodi sveta Slovani določeni, da stopijo na gospodujoči prestol politično-gospodarske nadmoči v Evropi. Rusija pojde z utrjevanjem svojih notranjih odnosov in z urejenjem svoje bojne sile v kolovoz novega življenja in novih osnov. Tudi Slovani Avstro-Ogrske se gibljejo in si krepijo svoje mišice za novi boj in za svoj lepši in boljši obstanek. Tam na Balkanu se zopet preporajajo in ustvarjajo novi in zdravi odnosi med ondotnimi slovanskimi narodi. Pride torej tudi čas, ko se med Slovani in Nemci spravijo na čisto računi, da se ve, kaj je koga in kaj ne. Stari dolгови Nemštva, ki jih dolguje Slovanstvu, bodo morali biti plačani. Tega ne bo

mogel prepričati nihče, tudi ne — On — cesar Viljem II., ker kakorkoli čas zida države in prestole, tako jih tudi ruši. Prusko-francoska vojska je razdrila francosko monarhijo in zrušila Napoleonovo dinastijo. Kaj takega se more zgoditi tudi drugim, in tudi Viljemu II. Nauki svetovne zgodovine so za vse enaki, tako tudi za Nemčijo in njene Hohenzollernce. Avstrija nima večjega sovražnika nego je — On. Toda, ona je slepa. Ona niti ne vidi, niti ne čuje, kaj se okoli nje godi. Ona hoče še vedno s svojimi avstrijskimi Nemci, katerim za ledji stoji — On, tlačiti in stiskati mnogoštevilnejše Slovane. To je velik pogrešek. In ta pogrešek more danes ali jutri oškodovati i Nemčijo i Avstrijo. On — Viljem II. tega ne veruje. A tudi Avstrija tega ne veruje. Bodočnost pokaže, kdo ostane, kdo ne.

Tako se nam deli pravica!

V seji državnega zbora dne 12. maja t. l. je vložil poslanec Roblek s tovariši interpelacijo na ministra notranjih zadev o postopanju naših „c. kr.“ uradov, če se gre za to, izvajati državne osnovne zakone in pripoznati pravice slovenskemu jeziku:

„Vkljub večkratnim pritožbam ne pripoznajo politične oblasti še vedno pravice slovenskega jezika.

S slovenskimi strankami pisani zapisniki se spisujejo brez izjeme v nemškem jeziku, bodisi da se poslužujejo stranke nemškega ali slovenskega jezika, bodisi da so nemščine sploh večji ali ne. Dasi bi morale baš politične oblasti z najlepšim vzgledom prednjačiti, se ravno tam najbolj germanizira.

Imenovane oblasti se malo brigajo za to, da je naravnost ošabno, brezobzirno in nespametno, zahtevati od strank podpis zapisnikov, ki so sestavljeni v nerazumljivem jim jeziku, in take zapisnike uporabljati kot dokazila za ali proti strankam. Takšni ne v jeziku stranke pisani spisi so le popisan papir, ki po pravilih zdravega človeškega razuma ne more ničesar dokazati.

Politične oblasti pa gredo v svoji brezobzirnosti še tako daleč, da niti slovenskih listin v slovenskem jeziku ne potrjujejo.

LISTEK.

Jeruzalem.

Dragoman je nakrat vstavil konja ter polagoma stegnil roko proti vzhodu.

„El Kudš“, reče.

Arabci ne poznajo Jeruzalema. Mesto, iz katerega je odšel Mohamed na svojo legendarno, nebeško pot, se imenuje El Kudš. Čudovito!

S široko odprtimi očmi sem opazoval obzorje. Ogledoval sem pozlačene kupole, palmove gozdiče, roznate vrtove. Iskal sem vse to, kar sem mislil najti v Jeruzalemu, o katerem sem doslej le sanjal! A nisem videl ničesar drugega, kakor zgolj sive skale.

„Kje je El Kudš?“ vprašam končno nestrpljivo.

Dragoman znovič stegne roko.

„Ali mar ne vidiš gospod onega stolpa . . . da tam . . . sedaj ga je moči razločno videti, ker se baš lesketa v solncu.“

„To, kar je kot nekaka visoka žrd, bi naj bil stolp?“

Da, stolp pravoslavnega samostana na Oljski

gori. Odtam je najlepši razgled na sveto mesto. Jutri dopoldne pojedemo gor, potem ti pokažem Getcemanski vrt, odtam vidimo tudi „mečete“ džamije svetega Omara, ki so tu kaj pomenljiva reč. Drugi dragoman bi niti ne dobil dovoljenja, toda mene, Daherja Nedžibo, stražniki tako spoštujejo, kakor bi bil njihov oče, vrh tega pa jim vržem včas tudi kak pijaster. Jaz te popeljem gori.“

Nedžib preneha razkladati jutrišnji načrt, zakaj pot se je med skalovjem tako zožila, da nisva mogla jezditi drug poleg drugega. Vtihnili je ter tiho in molče smo se spustili raz kribov Judeje v Jordansko ravnino.

Potovanje od Genezaretskega jezera v Jeruzalem traja pet dni. To petdnevno potovanje zbudi čudne, nenavadne misli še v najbolj moderni duši.

Resnica, vsi smo več ali manj privrženci Bernarda Shava; kateri z drznim posmehom odgrinja zavoj s sleherne nepravde „poze“ v zgodovini. Razumen človek pa se otrese tudi Bädekerjeve razpoložnosti. Čuvamo se, kolikor le mogoče, da ne upademo v banalnost. A vse zaman. Zganljivimi občutki čutimo, da ta otožna, močvirnata krajina, po kateri naši konji le s težavo morejo

prodirati naprej, je dolina Jezreel. Ondi pri poslednjih koncih samaritanskih gričev je padel s konja Savel. Uborna vasica, ki se razprostira tam na griču, je bila svoje dni kraljeva palača Herodeža, Samarija. Trije stolpi še selaj naznačujejo oni kraj. Pred temi stolpi je tekla svoje dni kri Janeza Krstnika, pred temi stolpi je plešala čarobna Salome, Kakšne banalne refleksije! In vendar mislimo na to.

Čim dalje jezdimo v gorovje Samarije, tem bolj se poglobljamo v stari zakon.

Na večer dospemo k obljudenemu bogatemu mestu. Dandanes se imenuje Nabalus, poprej pa se je zvalo Sihem.

Sihem je poglavito mesto odtrganega dela Izraela, sveto mesto Samaritancev, ki je dolgo časa tekmovalo z Jeruzalemom. Še dandanes kažejo na malo znamenje nekdanje verske vneme. Sveta sinagoga stoji še zmerom v židovskem mestnem oddelku; še dandanašnji kažejo v njej nekó starodavno „thoro“, na gori Garidzin pa se vrši sleherno Veliko noč žrtva belega jagnjeta Bogu na čast, ki je zahteval na tem mestu v žgavno daritev Abrahamovega edinega sina.

Zaran odrinemo dalje. V neki dolini stoje šotori Beduinov; narejeni iz črne velblodove kože.

Takozvana ubožna spričevala, ki se potrebujejo v potrebi brezplačnega zastopstva v pravnih, mora med drugimi tudi politična oblast kot resnična potrditi. Brez izjeme pa se potrjujejo tudi slovenska ubožna spričevala nemški.

V enem slučaju se je slovenski odvetnik pritožil zoper to postopanje pri c. kr. namestniku. Namesto takojšnje rešitve, (ki se seveda ne bi smela drugače glasiti, nego da se okrajnemu glavarstvu naroči, da dotično spričevalo slovensko potrdi,) pa je c. kr. namestnik naročila c. kr. okr. glavarstvu v Celju, naj stranko samo povabi in jo vpraša, ali je odvetnik vložil pritožbo po njeni volji.

Stranka se je podala s povabilom k svojemu zastopniku, ki se je sam javil pri dotičnem referentu, h kateremu je bila povabljen stranka. Referent pa ni hotel dati zastopniku nikakega pojasnila, ampak je trdil, da mora biti stranka vsled naročila c. kr. namestnika osebno zaslišana.

Ker se je zagrozilo, da bo stranka, če se zopetnemu vabilu ne odzove, kaznovana ali pa s silo dovedena, je stranka sama šla k referentu.

Razprava ž njo je trajala nad 1 uro in je bila končana s tem, da se ji je slovensko ubožno spričevalo z nemškim potrdilom, baš kakor je je predložil zastopnik namestniku, vrnilo.

Brez pomena bi bilo dokazovati, da je stranki po naročilu namestnika referent z vsem trudom prigovarjal, naj se zadovolji z nemškim potrdilom.

Nato je sprejel zastopnik najprej od okrajnega glavarstva rešitev v tem smislu, da se je ubožno spričevalo stranki vrnilo in da odlok namestnika v kratkem pride. Čez dobrih pet tednov, dne 11. febr. 1908 pod številko 6608, se je dne 7. dec. 1907 vložena jezikovna pritožba končno v tem smislu rešila, da zastopnik ni bil legitimiran vložiti pritožbo, ker se ni on v svojih pravicah mogel čutiti prikrajšanega, stranka sama se je pa zadovoljila z nemškim potrdilom.

Takšno postopanje bi se zdelo neverjetno, ko bi ne bilo rasnično; bilo bi pa tudi drugje kot v Avstriji nemogoče. A na ta način pojde veselo naprej. Namesto da so vsaj novonaročeni uradni pečati in štampilje dvojezične, se niti na to ne ozira. C. kr. okrajno glavarstvo si je pred kratkim naročilo uradno štampiljo „Einreichungsprotokoll der k. k. Bezirkshauptmannschaft Cilli“, kakor bi ne bil politični okraj po veliki večini slovenski.

Čisto drugi duh mora priti v naše politične oblasti, ako naj postane bolje. Pa ne le pri političnih podoblastih, ampak pri c. kr. namestniku sami.

Vlada je dolžna skrbeti za to, da se pomnoži število namestniških svetovalcev in da se zahteva pri zasedenju najrazličnejših konceptnih mest pri c. kr. namestniku od znatnega dela prisilcev znanje slovenščine v besedi in pisavi.

Neumljivo je, kako pride slovensko prebivalstvo, ki ima enake dolžnosti kakor vsi drugi državljani in vsi drugi narodi, do tega, da se slovenske vloge od strani namestnika več mesecev pozneje rešijo nego istočasno vložene nemške. Tedni in tedni preminejo s prevajanjem slovenskih aktov, in pri tem nihče ne prevzame odgovornosti, da so prevodi tudi popolnoma pravilni. Referenti, ki rešujejo slovenske vloge, morajo biti

sami večji slovenskega jezika, ne da bi bil prevod potreben.

Tako se postopa pri sodiščih in enako postopanje zahteva pravičnost tudi pri potičnih oblastih.

Razun tega pa morajo rešitve slovenskih vlog, ki pridejo od namestnika, že tam biti spisane v slovenskem jeziku, ne da se morajo šele pri glavarstvih prevajati.

Vsekakor odločna beseda vrlega poslanca in radovedni smo na odgovor ministra. Gospodom pri celjskem okrajnem glavarstvu pa ponovno zakličemo, naj se ne igrajo dolgo z ognjem, ker zna nastati požar, ki bo jim neprijeten.

Iz političnega sveta.

Državna zbornica je sprejela Kolovratov predlog glede zvišanja števila rekrutov pri domebrancih tudi v prvem branju in ga je izročila brambnemu odseku. — Nato je razpravljala o vladni predlogi glede podpiranja družin onih rezervistov, ki morajo k orožnim vajam.

Imenovanje. Nemški štajerski agrarni poslanec baron Rokitsanski je imenovan za strokovnega poročevalca poljedelskega ministerstva za balkanske dežele.

Veliko jubilejno razstavo v Pragi je otvoril dne 14. t. m. prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand. Ogledal si je razstavo. Posebno zanimanje na razstavi vzbujajo ogromni oddelek za poljedelske stroje.

Dogodki na Kreti. Spominjamo se še l. 1897., ko so evropske velevlasti poslale vojaštvo na Kreto, da napravi red in mir. Prebivalstvo se je namreč spuntalo proti Turkom. Tudi Avstrija je takrat poslala 1 bataljon pešcev, skoro same slovenske fante. Velevlasti so takrat obljubile: kakor hitro se ustvari na Kreti domače orožništvo in domače vojaštvo, pokličejo vse svoje vojaštvo s Krete. Pogoj je sedaj izpolnjen in velevlasti so izpolnile pred par tedni svojo obljubo. Ljudstvo je zadovoljno.

Dalmacija. Jezikovno vprašanje v Dalmaciji namerava vlada urediti baje tekom letošnjega leta. Hrvaški jezik se uvede v vse urade kot notranji uradni jezik, le višje oblasti naj tudi še znanprej z osrednjimi uradi na Dunaju dopisujejo nemški.

Za rezerviste. Državni zbor je izročil vladno predlogo o podporah družinam rezervistov brambnemu odseku v pretresovanje.

Vinogradniški odsek državnega zbora je predložil načrt o podpiranju vinarstva. Dr. Korošec se je zavzel za to, da se tudi južni vinski kraji privzamejo v to podporno akcijo.

Morilec grofa Potočkega. Razprava proti Sičinskemu je razpisana na 16. junija in bo trajala 2 dni. — Proti njegovi materi je državni pravdnik ustavil preiskavo in postopanje, in ona je iz preizkovalnega zapora izpuščena.

da je iz poljskega židovskega razumništva in da še ni davno, kar je bil dospel.

„Iz Berlina“, mu odvrnem.

Človek v kaftanu sprejme moj odgovor z odobravaljočim kimanjem z glavo.

„Poznam to mesto“, odvrne. „Lepo je. Jaz sem iz Tarnova.“

„Je tudi kaj lično mesto“, mu odvrnem, toda le iz vljudnosti.

Sledil je kratek odmor; med tem prisede Poljak bliže k meni.

„Čemu ste prišli semkaj?“ me vpraša nakrat in ne čakajoč mojega odgovora, takoj preide na drugi predmet. „Otroke imam preskrbljene, zato sem šel v Sveto deželo, da tu končam svoje življenje.“

„To je za Vas le dobiček!“ mu pritrdim.

On pa neverno odkima z glavo.

„Dobiček? Dragi gospod, vi niti nimate pojma o tem, kako je življenje drago. Ali veste, koliko velja tu funt mesa?“

„Okolo pet pijastrov“, mu odvrnem brez pomisleka.

„Pet pijastrov? Ko bi le tako bilo! Osem pijastrov, gospod. Ali razumete?“

Pomoč vinogradnikom! Državna zbornica je sprejela vse predloge in rezolucije, zadevajoče podporo vinogradnikom. Posl. dr. Ploj je v svojem govoru zahteval, da se upoštevajo pri podporni akciji tudi Istra, Dalmacija, Goriško, Južno Tirolsko in Štajersko. Poljedelski minister Ebenhoch je obljubil, da bo storil, da se vinoreja zopet znatno dvigne in sicer vsaj na nekdanjo višino. — Dr. Ploj je tudi ostro kritikoval postopanje vladnih organov pri razdeljevanju trsja iz deželnih trsnic; seveda je moral nemški posl. Marekhl braniti svoje ljube nemške meščane.

Javna ljudskashoda

dne 24. maja 1908.

1. Na **Runču pri Ivanjkovcih** v prostorih gosp. Anton Lipnika ob 3. uri popoldne.

2. V **Stojncih pri Ptuj** v prostorih g. J. Florjaniča ob 3. uri popoldne. Na dnevnem redu je razgovor o državnem in deželnem zboru ter razna politična in gospodarska, posebej kmetijska vprašanja.

Štajerske novice.

Slovensko gledališče v Celju. Predvčeraj in včeraj že smo videli na našem odru v Celju po dolgem času zopet slovenske umetnike. Igrali so doslej dve veseloigrji, reči moramo, splošno dobro. Ena ali druga uloga ni bila najboljša, prav simpatični so nam gg. Nučič, Dragutinovič in Danilo. Mislim bi človek: Tako dolgo že nismo imeli nobenega umetniškega užitka v Celju, zdaj, ko se nam vsaj nekaj ponuja, bodo celjski in okoliški Slovenci napolnili dvorano, ter tako vsaj deloma odškodovali ljubljansko družbo slovenskih gledaliških umetnikov. Pribiti pa moramo nad vse sramotno dejstvo, da je bil obisk oba večera škandalozno slab in da smo pogrešali oba večera rodbine in posameznike, o katerih bi tega ne pričakovali. Seveda cirkus bolj vleče, zato so pa videli naši zaupniki tam tudi oba večera polno naših ljudi, tudi takšne, ki so se ob priliki obvestila, da pridejo slovenski umetniki v Celje gostovat, zasmehljivo namrdnili, „dass sie schon was besseres gesehen haben“. — Danes zvečer se igra Cankarjeva farsa: „Pohujšanje v dolini šentflorjanski“ — in nadjamo se, da bo obisk drugačen. — Opozarjamo obenem, da bodeta predstavi tudi v soboto in v nedeljo. V soboto 23. t. m. bodo igrali opereto „Mamzell Nitouche“, v nedeljo 24. t. m. pa krasno Meškovo igro iz življenja koroških Slovencev „Na smrt obsojeni“. — Želimo udeležbe tudi od izvenceljskih Slovencev.

Celjski klerikalci, „Lurška pastirica“ in naša deklinška ljudska šola. V nedeljo je igralo klerikalno „izobraževalno“ društvo v Celju igro „Lurška pastirica“. Nimamo nič proti temu. Pa že parkrat pred to predstavo smo videli, kako so tukajšnje šolske sestre vodile učenke deklinške ljud. šole v Narodni dom — in kmalu za njimi so jo

„Ali pa imate sredstev za pokritje tako velikih stroškov?“ ga vprašam sočutno.

Žid se pomakne tesno k meni.

„Kako? Ljubi Bog! Časih mi iz doma nekaj pošljejo, a časih — da, časih — dospejo k nam plemeniti tujci, ki mi tudi z nečim pomagajo.“

Postrežljivo in krotko, zato pa z gotovo vztrajnostjo upre va-me svoj pogled.

Nisem mogel biti trd do njega. Vzajem iz listnice dvofrankovski denar.

„Ako dovolite? . . .“

Vzame ga ter ga pozorno pogleda, nato ga pa urno potlači v kaftanov žep.

„Hvala lepa“, reče. Njegov glas je bil že nekoliko hladen, da, celo ošaben. In se vsede na svoj stari prostor ter niti ne spregovori več z menoj.

Izpil sem kavo ter vstal. Že smo dovolj počivali. Pogledal sem po dragomanu, da bi se napotili dalje, toda ni ga bilo nikjer.

Šel sem ga iskat. Pred hišo ga nisem našel. V ozađu sem našel ležečo moško postavo. To je on. Znana mi je bila njegova lastnost, da se je pri vsaki mogoči in nemogoči priložnosti vlegel.

„Halo! Nedžib! Na noge!“

Dalje sledi.

Svoje dni je rasel na tem mestu sveti hrast Bethel, bivališče starodavnega hanaanskega boga, ki ni vedel ničesar o Jehovi. Nevidljivi Jehova je imel že davno svojo cerkev v Jeruzalemu, a stara sporočila so vlekla še neprestano vernike k onemu hrastu.

Končno se približamo Jeruzalemu.

Na koncu nizkega, skalnatega rebra stoji oguljena arabska krčma. Okrog nje gomaze konji, gare in vozovi. To je poslednja postaja pred Jeruzalemom; tu si sleherni oddahne.

Okrog krčme je vse polno ljudi. Ruski božjepotniki, rimski menihi, arabski trgovci, turški vojaki, židje izselniki. Sreča je še, da niti angleški niti nemški popotniki ne kalijo te slike, ki je pravcato iztočna.

Dragoman stopi s konja. Pol ure hočemo počivati. Gospodar (krčmar) nam prinese kratko klopico, čez nekaj časa tudi kavo. Zlasti klop je zbudila moje živo zanimanje in tudi ostalih popotnikov; nekateri Arabci pridejo takoj beračit. Mislim, da niti niso računali na to, da bi kaj dobili, marveč delajo to le načelom na ljubo.

„Odkod pridete?“

Tako me vpraša nek možakar s kučmo na glavi. Njegov kaftan in zgornost sta pričala,

vedno prisopihali vikar Gorišek in pa nekateri „igralci“. Ne imeli bi nič proti temu, če bi šolske sestre s pomočjo učenk predstavljale kako igro. Najodločnejše pa moramo nastopiti proti temu, da bi se naša deca dala izrabljati v Gorišekove politične namene. Kak krik bi zagnali klerikalci če bi kak ljudskošolski učitelj kar po cele ure, izposojeval vse otroke svoje šole v svrhu priučnja predstave kake napredne čitalnice. Naše šol. sestre v Celju pa smejo očitno biti priganjalke Gorišekove, smejo v šoli drage volje politikovati (kakor lani za časa državnozbornskih volitev!) in če mi protestiramo proti taki zlorabi naše mladine, se nam bo naposled zopet reklo: „liberalci“ zapeljujejo mladino. Odločno pa pozivljemo poklicane činitelje, da Gorišekovi oblasti nad slovensko dekliško ljudsko šolo, ki je vendar ne vzdržuje on s svojimi denarnimi sredstvi, store enkrat za vselej konec!

To je „resno“ delo za ljudstvo! Dr. Korošec in Pišek imata v svojih okrajih toliko resnega gospodarskega dela, da bi — če bi svojo nalogo smatrala kot resno — skoro ne utegnili misliti na druge okraje. Pa kaj njima za resno delo, samo da delata zgago in kljubujeta drugim poslancem. V Bukovcih pri Ptujju je, kakor na drugem mestu poročamo — bil velik požar. [Občina se je obrnila na dr. Ploja za pomoč. Takoj je izdelal posl. dr. Ploj dobro utemeljen predlog in ga vložil. Kar zapazi, da je že en takšni predlog vložen. In čujte: Spisal ga je dr. Korošec, podpisal pa Pišek. Korošec je namreč izvedel, da se je občina obrnila na Ploja, in le da bi mu odjedel „slavo“ — katere pa sicer Ploju ni mar! — je hitro napisal par fraz. Pišek seveda ne zna napisati nič, zato je predlog samo podpisal. Kako so smešno-otročji ti zvezarski poslanci! Za svoje okraje ne store nič (Roškar!), drugod pa delajo samo zgago in zmešnjavo.

Sleparji pri „Slov. Gospodarju“. Na drugem mestu prinašamo izjavo g. Franc Žiteka, veleposestnika in župana v Bučočevcih na murskem polju. „Slov. Gosp.“ je namreč v svoji zadnji številki prinesel iz Bučočevcev dopis, v katerem izjavlja gosp. Fr. Žitek, da noče imeti z narodno stranko nič več opraviti. Slutili smo takoj, da je to lumparija, in smo dobili kmalu tudi od gosp. Žiteka samega v današnjem listu priobčeno izjavo, s katero so bile naše slutnje potrjene. Seveda se tudi taka lumparija strinja s katoličanstvom Gospodarjevih urednikov. A zdi se nam, da mora stati na presneto slabih nogah stvar, katero se mora na tak sleparski način braniti in „utrjevati“. Samoobsebi razumljivo služi tudi tako postopanje v utrjevanje „vere“ med našim ljudstvom!

Vodo delajo — za deželnozbornske volitve gospodje zvezarji po ormoškem okraju. Na shodu pri Miklavžu je baje Pišek — kakor poroča Gospodar — (Pišek ima seveda v ormoškem okraju česa iskati!) govoril med drugim: „Ko se je pred letom ustanovila „Slov. kmečka zveza“, je bilo pričakovati, da bo tudi naša inteligenca z veseljem pozdravila ta korak in stopila v vrsto bojevnikov za ljudske pravice. Toda ona nas prezira. Kadar so kake volitve, smo ji dobri, drugače pa nas še ne pogledajo. Zato pa se mi boljše zavedajmo svojega stanu in pometimo z istimi, ki nam delajo le škodo“. To se pravi po domače: pri prihodnjih deželnozbornskih volitvah volite lahonskega Meška, čez pet let v državni zbor pa za božjo voljo ne več dr. Ploja! Saj se poznamo!

Shoda narodne stranke v Zavrču minolo nedeljo se je udeležilo nad 100 ljudi. Predsedoval je shodu, ki se je vršil v gostilni gosp. Tomaža Murkoviča, g. Ivan Veselič. O posameznih točkah dnevnega reda je obširno in temeljito ter stvarno razpravljala g. dr. Koderman iz Ptujja. Sprejele so se razne resolucije, med njimi ena, ki izreka ogorčenje nad pisavo „Slov. Gosp.“, druga pa, ki izraža zaupanje vodstvu narodne stranke. Sprejela se je tudi zaupnica poslancu dr. Ploju. Govoril je tudi g. nadučitelj Troha. — Po shodu je bil pogovor o krajevnem odboru narodne stranke, kateri se v kratkem ustanovi. — Shod bo velikega pomena za bodočnost stranke v našem okolišju. Naprej!

Surov odvetnik. Pod tem naslovom poroča zadnji „Slov. Gosp.“, da so nekje kmetje proti „liberalno-gospodski“ posojilnici osnovali svojo posojilnico in da se je ob tej priliki nek „liberalni doktor“ izrazil o kmetih, češ da so „te proklete svinje“. — Pozivljemo „Slov. Gosp.“ odločno, da pove ime tega odvetnika, in imenujemo vse urednike „Gospodar-

jeve“, dokler tega ne store, podle lažnjivce.

S palicami v rokah in s kamenjem v žepu so si hoteli priboriti nedavno nemški klerikalni kmetje pod vodstvom klerikalnega poslanca Hagenhoferja pristop na vsučilišče v Gradcu. Toda nemški burši so jim zastavili pot, in prišlo je do pretepa, po katerem je bilo nekaj krvavih glav. Nas konečno ta „notranja“ zadeva Nemcev ne bi brigala mnogo, ko bi ne tičal za tem namen: s pestjo in silo ubiti svobodo naših visokih šol. Doslej so se smatrale te za posvečeno torišče vede. odslej naj vsled strankarske zagrizenosti tam zavladati politični duh. Globoko bodo padle visoke šole v tem znamenju.

Pustno številko je izdala celjska „Deutsche Wacht“, glasilo spodnještajerskih odpadnikov, za pretečeno nedeljo. Z vso resnostjo pripoveduje, da se je dne 6. t. m. vršila glavna skupščina naše Ciril-Methodove šolske družbe v Bohinjski Bistrici in da je prišlo do razkola; pripominjamo, da se je ta skupščina vršila dne 6. avgusta 1907. — Dalje piše, da zboruje v Pragi kongres „svobodne misli“ in da se tega kongresa prvič udeležijo Slovenci. Pripominjamo, da se je vršil ta kongres septembra lanskega leta. — O vsem tem je izvedla ljuba vahtarica dne 16. maja 1908. — Sploh je vahtarica zadnji čas silno „izvirna“. Pred poldrugim mesecem so prinesli graški listi poziv na „alpske Nemce“, naj bojkotirajo Zatkovo tovarno za testenine v Budjeovicah, češ da je to tovarna onega dr. Zatka, ki z dobičkom iz te tovarne, katerega mu pa dajejo Nemci, osvaja „nemške“ (!) Budjeovice. — Lastniki tovarne so poslali listom izjavo, da dr. Zatka ni v nobeni zvezi s tovarno. Čez poldrugi mesec pa pride „Deutsche Wacht“ z onim pozivom na „alpske Nemce“, v katerem hujska proti „dr. Zatkovi“ tovarni! (Pozivanja na bojkot v „Deutsche Wacht“ seveda celjski državni pravdnik ne vidi!) So vam res „kunštni“ ti „redakterji“ naših odpadniških revolverskih lističev!

Triletna svinja, tako je zmerjal pretečeni terek mlad kadet 1. stotnije 87. pešpolka četovodjo ob priliki, ko je ta v takozvani Chemalvojašnici v Celju vežbal nadomestne rezerviste. — Četovodja se je pritožil svojemu stotniku. Kaj se je zgodilo kadetu, se ne ve; bržčas nič. Pozivljamo naše poslance, naj sporočijo to cvetko iz vojašničnega dvorišča ministru Georgiju. Posebno prosimo posl. Ježovnika, naj zopet vpraša domobranskega ministra, kdaj da bo že iztrebil nečuvvene surovosti in brezprimerna žaljenja, katerim je izpostavljeno moštvo s strani častnikov in kadetov. — Kot ljudje, državljani in davkoplačevalci pričakujemo točnega odgovora.

Petanjsko slatino v korist naši družbi Ciril-Methodovi ima v zalogi g. Jakob Vrečko v Slov. Gradcu. Opozarjamo na to slov. gostilničarje, posebej pa vse narodnjake, da v vsaki gostilni zahtevajo to slatino. Vsaka steklenica ima etiketo, na kateri stoji, da se slatina prodaja naši šolski družbi v korist!

Nemškega šolskega nadzornika za vse nemške šole na Spodnjem Štajerskem hočejo, kakor se nam poroča, dobiti naši nemškutarji. Torej dozdajni okr. šolski nadzorniki so jim vkljub temu, da preskrbno negujejo baš nemške šole, še premalo nemški. Ne las se ne sme skriviti kakemu nemškemu učitelju in naj je še tak politični razgrajč — to povelje izpolnjujejo vestno naši šol. nadzorniki. Pa to je še vse premalo! Na nemških šolah po Spodnjem Štajerskem je več kot $\frac{2}{3}$ dece slovenske, ki le vsled zaslepljenosti in neumnosti staršev tja zahaja, in to deco naj se pa milost in nemilost izroči nemškemu nadzorniku!

Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Brežicah. Pri občnem zboru podružnice dne 14. maja 1908. izvolil se je sledeči odbor: Prvomestnik g. Andrej Levak, veleposestnik, zapisnikar g. Franc Pišek, tajnik Posojilnice, blagajnik g. Josip Uršič, vsi v Brežicah. Sklenilo se je delati z vso vnemo na to, da se že v jeseni letošnjega leta otvori otroški vrtec. Da se pridobijo tudi potrebna denarna sredstva, se vrši dne 5. julija t. l. na Griču pri Brežicah velika ljudska veselica, katere čisti dobiček je namenjen za otroški vrtec. — Prosimo vsa sosedna narodna društva, da se ozirajo na to veselico.

Vošnjakova ljudska knjižnica v Slovenski Bistrici. Širom Slovenije se pojavlja v zadnjem času na izobraževalnem polju živahno gibanje: tu pod zelenim Pohorjem smo v tem sicer še nekoliko zaostali, a nedavno se je v Slovenski Bistrici sestavil odsek, ki si je stavil nalogo, za-

četkom jeseni otvoriti javno ljudsko knjižnico v večjem slogu. V svoji prvi seji je sklenil nazvati knjižnico po častnem članu slovenjebistriške čitalnice dr. Josipu Vošnjaku. Mož prvobornitelj izza časa prvih taborov je posvetil vse svoje življenje svojemu narodu; kot politik in književnik je delal neumorno, da pripomore po svojih močeh slovenskemu ljudstvu do višje kulturne stopnje. Iz njegovih „Spominov“, ki jih je izdala „Slovenska Matica“ v dveh knjigah, se zrcali njegovo vsestransko in plodonosno delovanje. S svojimi deli, izmed katerih naj omenimo „Narodno knjižnico“, „Slovenski tabor“, „Socijalni problem in kmetijski stan“, „Slovenci, kaj čemo?“, „Umno kletarstvo“, „Svoji k svojim“ itd. si je postavil trajni spomenik v slovenski književnosti. — S posebnim veseljem je pozdravil dr. Vošnjak idejo o ustanovitvi ljudske knjižnice, ki bi nosila njegovo ime. Slovenjebistriška čitalnica je podarila v ta namen že svojo društveno knjižnico, posojilnica pa prvih sto kron, kar pa je jedva za prve potrebščine. — Obračamo se tedaj do vseh rodoljubov, ki jih veže prijateljski spomin in narodno spoštovanje do dr. Josipa Vošnjaka, da se po možnosti odzovejo našemu pozivu; posebno pa še prosimo one rojake, ki so kdaj bivali v Slovenski Bistrici ter poznajo naše težavno stališče v boju za narodnost, da poklonijo kak prispevek v knjigah ali v denarju. Vse pošiljatve se naj blagovolijo nasloviti na: gđc. Otilija Feigel-ova v Slov. Bistrici. Prispevki se bodo izkazovali v časopisih. — Kupujejo pa se tudi dobro ohranjene knjige po primerni ceni; kdor jih ima, naj naznani ceno in naslove knjig odseku Vošnjakove ljudske knjižnice v Slov. Bistrici.

Modras je pičil dne 12. t. m. 12letno Marijo Krevsel, hčerko zidarja Ivana Krevselja pod Oljsko goro v Sv. Martinu ob Paki.

„Kmetijska podružnica za Zadrebško dolino“ se osnuje v nedeljo dne 24. maja v gostilni gospe Mikuš v Gornjem gradu. Zborovanje se začne ob 1. uri popoldne. Predava tudi kmetijski potovalni učitelj g. Fr. Goričan. Kmetje, pridite v obilem številu! Kmetijska podružnica naj bode vaša naravna stanovska združitev v vašo korist!

Polenšak. Nagloma je umrl 12. t. m. občeprijatelj, nadebudni mladenič Visenjak Ivan. Bil je skozinskoz narodnega mišljenja in vrl naprednjak. Dopršil je kmetijsko šolo v Grotenhofu in bi bil s svojo marljivostjo in dobrim zgledom mnogo koristil sosedom in vsej okolici, da ga ni kruta smrt iztrgala iz rok njegovih dragih. V nedeljo se je še udeležil shoda narodne stranke na Polenšaku in bil izvoljen v krajevni odbor. Njegov pogreb je pokazal, kako priljubljen je bil pokojnik. Hudo prizadetim staršem in celi rodbini pa naše iskreno sožalje!

Bučočevci na murskem polju. Podpisani izjavljam s tem, da nisem v nikaki zvezi z notico, ki jo je prijavil „Slovenski Gospodar“ v zadnji številki, ampak da si je dovolil zlorabo mojega imena in prav neumestno šalo neki nesramni predrznež ali iz naše občine ali iz sosesčine. Kar se tiče mene, sem bil in ostanem zvest načelom narodne, napredne stranke dokler in v kolikor se ista strinjajo s koristmi našega kmečkega stanu in z našimi narodnimi težnjami.

V Bučočevcih, 17. maja 1908.

Fr. Žitek,

veleposestnik in župan.

Ruška kočja pri Sv. Anehu na Pohorju je otvorena. Preskrbljena je z izbornim vinom in pivom, oskrbnica gospa Ivana Sernčeva pa bo spretno preganjala glad lačnim turistom. V spalnici stoji 12 mehkih postelj, v kratkem pa bo zgotovljena posebna soba za gospe. Prijatelji slovenskih planin! Pozabite vsaj za en dan vsakdanje skrbi in težave in pohitite v Ruško kočjo!

Utopljenega otroka so našli med skalovjem ob obrežju Drave v smolniški občini. Imel je samo srajčko na sebi ter je najbrž padel v Dravo, ki je bila zdaj zelo velika. Starši, pazite boljše na otroke!

Izzivanje poštnega uradnika. Nekaj časa sem se vozi na progi Rogatec-Grobelno neki poštni oficijant, ki sliši na ime Rošker. Fant je postal zadnji čas zelo predrzen, in izziva na celi progi Slovence s tem, da si ovija svojo okroglo glavico s hrastovimi vejami. Da pa njegova hrabra prsa ne zaostanejo za glavo, mora seveda tudi tja pripeti šopek dlavic, da počasti tembolj svojega Bismarcka. Če se kinčajo otroci s takimi rečmi, ne rečemo nič, če nas pa izziva c. k. poštni uradnik, tega pa Slovenci ne trpimo. — Upamo, da c. k. poštno ravnateljstvo odpravi enkrat za vselej take

provokacije in pouči svoje uslužbenec, da niso za izzivanje nastavljeni, ampak za to, da vestno svojo službo opravljajo.

Uljudno vprašanje. Iz občinstva se nam piše: Lastnike prodajalne tobaka v celj. Nar. domu bi vprašali, ali ima res prodajalka pravico imeti v prodajalni pripete na prsih plavice?

Stalni odjemalci.

Spodnještajersko nemško učiteljsko društvo je zborovalo dne 17. t. m. v Celju. Zborovanja se je udeležil tudi nadučitelj Iglar iz Loke pri Zidanem mostu. Kaj neki porečejo slovenski Ločani k takemu postopanju svojega nadučitelja?

Obsojen slepar. Dne 18. t. m. je bil 20 letni zavirač južne železnice v Mariboru Franc Veber pred okrožno sodnijo obsojen na 3 mesece ječe, ker je na slepanski način s ponarejenim podpisom dvignil pri blagajniku na južnem kolodvoru plačo zavirača Feliksa Berzela in si jo prisvojil. O slepariji smo svoj čas poročali.

Požarji. V Pamečah pri Slovenjem gradu je pogorelo pri posestniku Kandiku. — V Šmiklavžu (slovenjegraški okraj) pa gozd lesotrčca Pernata. Silen veter je ogenj naglo širil.

Zaradi nesrečne ljubezni se je zastrupila pri gostilničarju Hojniku blizu Št. Ilja v Slov. Gor. natakarica Ana Kihlarič in je dne 15. t. m. umrla.

Detomorilka. Pred kakimi tremi tedni je porodila v Vurberku Julijana Krefel, a je dete umorila in v vrtu zakopala. Spočetka je tajila. Vendar je potem priznala in so jo zaprli. Čujemo, da je bila članica Marijine družbe ali deklinške zveze. (Kakor baš čitamo v „Tagespost“, izjavlja tam vurberški župnik, da Krefel ni bila članica deklinške zveze. Op. ured.)

Prodaje „Narodnega Lista“ v Mariboru je prevzel g. Vilko Weixl, trgovec s papirjem v Gosposki ulici št. 33.

S pošte. Poštna ekspeditorica gca Marija Fister je imenovana za poštno oficijantino v Trbovlje.

Ptuj. Konkurz je napovedan nad premoženjem Otilije Gassner pod Firmo Anton Gassner, trgovina z mešanim blagom.

Zlato poroko sta slavila dne 13. t. m. v Sv. Križu pri Rog. Slatini posestnik Juri Friznik in njegova žena Marija.

Remšnik (mariborski okraj). Umrl je nadučitelj g. Josip Smole v 54. letu starosti. Bil je vrlo naroden mož in je deloval 24 let v tem obmejnem kraju. Treba bo največje budnosti, da ne pride na to mesto kak mlačnež.

Loka pri Zidanem mostu. Tukajšnjo graščino sta kupila gg. Dermelj iz Boštanja in tovarnar Hauptman iz Ljubljane.

Loterija „Südmärke“. Graški listi poročajo da bo vrgla ta loterija 70.000 čistega dobička. Seveda se bo uporabil že glasom namena loterije ves ta denar ob naših mejah. Kdaj dobimo Slovenci „Südmärke“?

Zgodovinsko društvo za Spodnje Štajersko priredi v nedeljo dne 24. maja 1908. ob 3. uri popoldne v Slov. Gradcu v okoliški šoli poljudno predavanje: „Zgodovina Slov. Gradca in okolice“. Predava g. dr. Anton Medved. Vstop je prest.

Iz sodnijsko-pisarniške službe. Kancelist Iv. Schweiger v Mariboru je imenovan za sodnega oficijala. Kancelist Ivan Žigart iz Slovenske Bistrice je premeščen k Sv. Lenartu v Sl. Gor. Anton Božičko pa iz Brezice pa v Slov. Bistrico.

Maribor. Glasbeni učitelj na c. kr. učiteljsku g. Emerik Beran se je poročil z gdc. Marijo Podobnikovo.

Lembah pri Mariboru. Tukajšnji gozd je minoli petek začel goreti in ga je zgorelo toliko, da je škoda več tisoč kron. Sumijo, da je nekdo zažgal.

Romanje v Lurdu. Nad 600 ljudi so spravili letos s Slovenskega duhovnika v Lurdu. Okroglo 200.000 kron bodo izdali ti romarji. Za mislečega in računajočega človeka je to povedano dovolj, zato se vzdržimo vseh nadaljnjih opazk. Velika razlika je med pravo čisto vero in med — versko zaslepljenostjo.

V Bukovcih pri Ptujju je bil dne 15. t. m. velik požar. Zgorela so hišna in gospodarska poslopja Jakoba Berlaka, Mihaela Kekeca, Ivana Emeršiča, Ivana Kristoviča, Franca Kralja, Jurja Janžekoviča, in Mihe Kostanjevca. — Škoda je 16.450 kron, nasproti temu znaša zavarovalnina le 7.400 kron. Požarne brambe iz Moškanje, Dornoge in Novevasi so bile takoj na mestu, ptujška ni prišla.

Šmartno v Rožni dolini. Dne 8. t. m. je pogorela tukajšnjemu posestniku Andr. Kuglerju po domače Zimaherju hiša in klet; bati se je bilo velike nesreče, ker je v neposredni bližini mnogo s slamo kritih poslopij, a k sreči ni bilo vetrovno in se je v kratkem času nabralo mnogo sosedov, ki so z neutrudljivo pridnostjo omejili požar. Kako je ogenj nastal, se ne ve; najbrž so zažgali otroci. Stariši, pazite na otroke!

Šmartno v Rožni dolini. Dne 17. t. m. je priredilo bralno društvo pouk o umni čebeloreji. Mnogo navdušenih čebelarjev se je zbralo v šolski sobi, kateri so z napeto pazljivostjo sledili govornikovim izvajanjem. G. Levstik, splošno priznan ljudski govornik, je razmotrival v poljudnem govoru o pomenu in veliki koristi čebelic in čebeloreji ter zabelil svoj govor z raznimi primernimi dovtipi iz domačega življenja. Da bi pa imeli poslušalci večjo korist od njegovega izvrstnega predavanja, razlagal in razkazoval je v učiteljevem čebelnfaku nove dunajske ležeče panje s potrebno pripravo, razna orodja in pripomočke za umno čebelorejo. Navdušenje za čebelarstvo po novem načinu kar ni hotelo ponehati; stavila so se razna vprašanja, na katera je dobil vsak primeren in povoljen odgovor. Splošna želja se je izrazila, da bi g. Levstik kmalu zopet prišel ter nadaljeval svoja predavanja, kar je tudi drage volje obljubil.

V Gradcu je umrl bivši ravnatelj dobrnškoga, pozneje slatinskega kopališča cesarski svetovalec g. dr. Jos. Schöler.

Iz Središča. V nedeljo, dne 17. t. m. so priredili središki samci gledališko predstavo „Cigani“; igrali so jako dobro in tudi udeležba je bila obilna in upamo, da bo prebitok, ki je namenjen ubogi šolski deci, precejšen. Zato smo se z ozirom na blag namen prireditve tem bolj čudili, ko je v nedeljo naš kaplan s prižnice agitiral proti predstavi, češ, da naj dajo ljudje raje večje prispevke za zidanje cerkve. Cenjenim znancem ne bo morebiti znano, da se s prispevki faranov razširja naša župna cerkev. To je pridigal oni g. kaplan, ki je tako vnet za razne „teatre“ Marijine družbe in ki tako agitira za romanje v Rim in Lurd; zakaj se je pred kratkim pobiralo od hiše do hiše za monštranco „nobogemu“ papežu in ne za cerkev? Dovolili bi si vprašati g. kaplana, zakaj ne da ravno on dejanski vzgleda in se vozi v kopališča itd., prostim ljudem pa ne privoči poštene zabave za par desetec. . . Kaj je g. kaplan dosegel, je pokazala natlačena dvorana pri predstavi.

Konkurz je napovedan nad premoženjem trgovca Maksa Wegschaiderja v Ptujju.

Nesreča pri stavbi šole. Sporočili smo svoječasno, da se je lani 9. pri stavbi novega mestnega mariborskega ljudskošolskega poslopja na starem vežbališču zgodila velika nesreča; oder se je zrušil in 2 delavca in 1 delavka so padli z odrom vred v globočino. Eden delavec (Senekovič Karl) je umrl, ostala sta bila težko poškodovana. Kot krivec je bil obtožen polir Štefan Šunko in bil lani 2. novembra pred okrožnim sodiščem v Mariboru obsojen na 2 meseca težke ječe. Vložil je ničnostno pritožbo in najvišje sodišče je odredilo novo razpravo pred okrožnim sodiščem v Mariboru. To je dne 15. t. m. razsodilo kakor prvič.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Čehi na Dunaju. Velika češka banka „Životnostenská banka“, ki ima svojo podružnico na Dunaju, je kupila hišo, v kateri se nahaja ta podružnica, za 500.000 kron.

Promocija. Dne 16. t. m. je bil na graškem vseučilišču proglašen za doktorja modroslovja korški rojak g. Franc Mišic iz Borovlj v Rožu.

Slovenska posojilnica v Kočevju izborna predaja. Tekom treh tednov ima nad 100.000 K prometa. To kaže, da je bila nujno potrebna in da Kočevje vendar ni tako čisto nemško. Morda se v kratkem lice kočevskega okraja znatno spremeni.

Jezikovni škandali se nadaljujejo. Pod tem naslovom piše celovski „Mir“: „Dne 14. t. m. se je odvetniku dr. Brejcu od deželnega kot trgovskega sodišča v Celovcu vrnila slovenska tožba, ki jo je imenom slovenskega trgovca vložil zoper laškega, v Beljaku stanujočega lesnega trgovca. No, Beljak spada v jezikovno mešan sodni okraj, česar tudi Nemci ne taje; vkljub temu je bila tožba zavrnjena, češ, da je uvedba ustne

sporne razprave v tej vlogi neumestna (untunlich), ker od imenovanih strokovnjaških sodnikov-lajikov ni nobeden slovenskega jezika zmožen“. — Sedaj je torej jasno: merodajna je le edino jezikovna zmožnost sodnikova, ne drž. temeljni zakon, ne jezikovne naredbe, ne zdrava pamet. Podpisan je na tem famoznem sklepu nadsvetnik Schwentner. Seveda, Slovenec mora vedno na čelu marširati — proti Slovincem bratom! To je že stari slovenski greh. Proti sklepu se vložijo vse mogoče in dopustne pritožbe. Če postave in naredbe niso zgolj „humbug“, slepilo za lahkoverne Slovence, tedaj je gotovo, da nadsodišče te Schwentnerjeve najnovejše iznajdbe ne bo patentiralo.“

Gospodarski paberki.

Vinogradniki, škropite!

Vsled toplega vremena zadnje dni so se trsne mladike zadnje dni nenavadno razvile. Toplota pa je bila ugodna tudi za kali peronosporo, ki so prestale zimo. Zato je mogoče, da se bo peronospora, če nastane mokrotno toplo vreme, jako hitro razširila. Da obvarujemo nežne trsne mladike, ki jih bolezen takoj lahko okuži, je potrebno takoj začeti s škropljenjem in rabiti v to znano in prav dobro enodstotno mešanico bakra in apna.

Prošnje za dopust ob času žetve.

Napisali smo zadnjič, kako približno se napravijo takšne prošnje; opozarjamo posebej, da morajo prošnjo napraviti starši ali če teh ni, bližnji sorodniki.

Opozarjamo tudi, da je prošnje vlagati na glavarstvo, in ne na vojaško oblast. Kdor vloži prošnjo na vojaško oblast, se mu rešitev prošnje zakasni.

Stanje setev.

Stanja ozimine tudi pozna zima ni spremenila, ampak je prav dobro, ponekod jako dobro in bujno. Pomladna setev, početa v marcu, je vsled spremembe vremena deloma zakasnila. Jara žita Kalijo, četudi jih mraz nekoliko zadržuje, splošno vsled zadostne moče in toplega vremena lepo in enakomerno in gosto. Oves in ječmen sta dobro kalila in se enako zadovoljivo razvijala. Turščica je na ravni dobro napredovala. Sajenje krompirja je skoraj končano. Sladkorna pesa se skoraj povsod dobro razvija. Istotako hmelj; sadeži so zdravi in močni. Deteljice se vsled padavin zadnji čas jako dobro razvijajo. Sadno drevje je letos izvzemši hruške, ki so le malo cvetele, v vseh deželah nenavadno bogato cvetelo in je pričakovati, če pozni mraz ne uniči naših nad, ugodne sadne letine. — O vinogradih prihajajo od vseh strani ugodna poročila.

Impregniranje lesa.

Za impregniranje lesa, ki pride delno v zemljo, delno pa je nad zemljo, se splošno rabi raztopina modre galice ali klorovega cinka, ki se potom pritiska vtisnejo v les. Potrebno pa je vedeti nekaj tudi o sredstvu, ki je priporočeno za impregniranje kneza Lichtensteina uradnik Anton Kubelka in ki je priprosto in ceno. To je sledeče: les se jako namaže z 125 kg galuna v 100 l vode. Po 24 urah se namaže les drugič z milno vodo (75 kg navadnega mila v 100 l vode). Če les ne vsesava hitro, se čez 24 ur zopet enako dvakrat namaže. — Neka na prostem stoječa, vremenskim spremembam popolnoma izpostavljena, deloma iz starega lesu napravljena lesena stavba se je pred 11 leti namazala dvakrat na zgornji način, in stavba je še danes trdna, brez pogrška, docim je na neki drugi stavbi, katere les ni bil impregniran, začel les, časi nov, že čez osem let trohneti. — Pripomniti je še, da je tako konserviran les gladek, da počasi temni in se da mazati s katerokoli barvo.

Razglas

o prihodnjem tečaju podkovske šole v Ljubljani.

Novi šolski tečaj na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani se prične dne 1. julija 1908. Poleg podkovstva se učenci podkovske šole uče tudi ogledovanja živine in mesa. Kdor želi priti v podkovsko šolo, naj vloži prošnjo za sprejem in naj ji priloži:

1. krstni list,
2. domovinski list,
3. šolsko spričevalo,
4. učno spričevalo v dokaz, da se je podkovstva izučil pri kakem kovaškem mojstru,
5. župnikovo ali županovo spričevalo o poštenem vedenju.

Ubožni prosilci, ki se ne morejo šolati ob svojih troških, nitu ne morejo pričakovati podpore od svojcev; morejo dobiti po 100 K podpore pri kmetijski družbi. Prosilec za podporo mora svoji prošnji poleg navedenih prilog priložiti še:

6. ubožni list in
7. potrdilo, da je bil že 2 leti za kovaškega pomočnika.

Prošnje za sprejem v podkovsko šolo naj se do 15. junija 1908 pošljejo vodstvu podkovske šole v Ljubljani. Šola bo trajala do konca decembra 1908. Kdor dobro preste preskušnjo, more po postavi iz 1873. l. dobiti patent podkovskega mojstra; brez preskušnje pa sedaj nihče ne more postati podkovski mojster. Pouk v podkovski šoli je brezplačen; učenci morajo skrbeti le za živež in za stanovanje ter za potrebne šolske knjige. Stanovaje dobodo učenci za majhno plačo v šolskem poslopju. Učenci naj se oglase vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na Poljanski cesti št. 63. Ker je po slovenskih deželah še vedno premalo v podkovstvu izučenih kovačev, pa tudi malo izurjenih živinskih in mesovnih oglednikov, zato naj bi skrbela županstva, da dobo vsaka občina vsaj po enega dobrega kovača in mesovnega oglednika.

Oton pl. Detela,

predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Živinozdravnik Adolf Ribnikar,
vodja podkovske šole.

Razglas.

Na tukajšnji podkovski šoli se bodo skušnje vršile dne 25. in 26. junija t. l., in sicer 25. skušnja iz podkovstva za kovače, ki niso obiskovali podkovske šole, 26. junija pa za nčence podkovske šole iz podkovstva ter ogledovanja klavne živine in mesa.

Pri skušnji je treba a) odgovarjati na splošna vprašanja, po katerih načelih je treba podkovati konje in goved, ter na to, kako je podkovati zdrava, napačna in bolna kopita; vedeti je tudi treba, kakšno je podkovanje pozimi; b) prekovati ali nanovo podkovati eno ali več kopit, oziroma enih ali več parkljev; c) napraviti podkev za navadno, napačno in bolno kopito.

Kovači, ki hočejo delati to skušnjo, naj vložijo prošnje pri podpisnem vodstvu do 10. junija. Priložiti ji je 1) učno spričevalo v dokaz, da se je prosilec izučil podkovstva pri kakem kovaškem mojstru, 2) potrdilo, da je bil prošnik najmanj 3 leta pri kakem kovaškem mojstru kovaški pomočnik. Oni, ki delajo izpit z nezadostnim uspehom, ga morejo ponoviti samo enkrat, in sicer najhitreje čez eno leto. Kdor pa prvič ali drugič pri skušnji pade, lahko vstopi v podkovsko šolo, da si more pridobiti za kovača potrebno znanje.

V Ljubljani, dne 8. majnika 1906.

Vodstvo podkovske šole c. kr. kmetijske družbe
v Ljubljani.

Sadjerejec, ki privezaje z žico na svoja drevesa majhne lonce ali posode napolnjene z vodo, v kateri je raztopil sladkor, je vjel v vsak tak lonček po 30 do 40 metuljev na mesec. Koliko mrčes je tako brez truda ugonobil, koliko sadja ohranil nepoškodovanega, ni prešteti!

Zadnja poročila.

Za hrvatske visokošolce, ki so zapustili zagrebško vseučilišče, je dal v podporni zaklad jugoslovanski klub 500 kron.

V Mariboru je umrl dne 20. t. m. profesor na gimnaziji g. Ignac Pokorn.

Volilna reforma za istrski deželni zbor je baje že dobila cesarjevo potrjenje.

Dobrnške toplice se otvorijo dne 15. junija.

Dopisi.

Dramlje. Z ozirom na to, da me je „Sl. Gospodar“ dvakrat sumničil in predbacival, da se volilem obljubuje vino, bizeljanc, šnops, golaš in cigare, sem primoran resnici na ljubo sledeče izjaviti:

Jaz sem edini v Dramljah, ki imam bizeljanca kot posestnik vinogradov, dalje „šnops“, prodajo cigar in tobaka, slednjič se v moji gostilni tudi pripravlja golaš. Verjetno je torej, da „Gospodar“ misli mene, ker stoji v predzadnji številki dobesedno: Radovedna žendamarja bode že poizvedla, kdo je tisti, ki je obljubil, da bode njegov bizeljanc in šnops pri volitvi zmagal.

Gospodine župnik, besedica njegov Vas je izdala, in Vam ponudim lepo priložnost. Ako mi samo z enim volilem dokažete, da sem le enemu zgoraj omenjene reči obljubil, plačam 1000 kron v dobrodelne namene.

Vaša hvala pa, da ste Vi v Črešnjicah pripomogli, da je ta občina 566 kron nazaj dobila, Vas v zelo slabo luč postavlja; kajti župan Petelinšek in nekateri odborniki izjavljajo, da ste ravno Vi tisti, ki ste s svojim ravnanjem in komando povzročili nerednost, da se je morala ta vsota vrniti.

Kar se pa tiče Vašega delovanja v Črešnjicah, molčim, saj so itak že znane reči o posekovanju gozda itd. Tudi tukaj ste že začeli smreke podirati in ko se Vas je vprašalo, zakaj? ste se kratkomalo odrezali, da to nikogar nič ne briga,

in če nam ni prav, naj se pritožimo; a vedite, da smo mi za mir in pravico; ne silite nas torej, da bi Vas tožili.

Edino to so stvari, da Vas Drameljčani odričujejo. — Nikakor se ne bojimo pa „ojstre metle“, kakor ste se sami imenovali, ampak le Vašega slabega gospodarstva.

Prepričan sem, da vas je prevzvišeni milostljivi knez in škof v Dramljah nastavljal za župnika in dušnega pastirja, nikakor pa ne za — metlo, da bi z Drameljčani pometali.

Tolažite se, da se bode po novi volilni postavi vse zasuknilo, pa se zelo motite. Kakor sem vam pred volitvami stvarno povedal: ne hujskajte ljudi, ne delajte prepira, volitve naj izpadejo mirno kakor zmiraj do sedaj, a Vi ste napovedali boj; Vam tudi sedaj prerokujem, da tudi v bodoče ne dosežete nič; ljudstvo zna ceniti može, kateri imajo velike zasluge, nasprotno pa tudi vedo, kaj so tisti, kateri nam niso na kvaterno nedeljo blagoslovov privoščili.

Za Vašega enoletnega bivanja tukaj se je struna tako napela, da boče v kratkem počila, ako ne pridete do prepričanja, da ste dolžni ljubezen do vseh faranov skazovati, a ne samo do Vaših 6 pristašev.

Jaz sem Vam po vseh Vaših zahtevah bodisi kot uradna ali privatna oseba ustregel, še celo več; moj največji greh je pa ta, katerega mi seveda ne morete odpustiti, da sem deloval za izvolitev našega vrliga kmečkega poslanca gospoda Franca Robleka.

H koncu Vam priporočam, kot Vaš odkritosrčni prijatelj: držite se besed našega Zveličarja: „Svoj mir vam dam, svoj mir vam zapustim“, in „ljubite se med seboj kakor sem vas jaz ljubil, ker le tedaj vas bodo spoznali, da ste moji učenci“; — potem se bode vrnil zopet mir v naše ljubo Dramlje, kakor je bil nekdanj, kar iz srca želi

Vaš vdani

Jarnovič.

Doi pri Hrastniku. Pred nedavnim časom me je zanesla pot v neko tukajšnjo gostilno, kjer sem se mislil malo pokrepčati. Opazil sem v gostilni tudi nekega botra, botra in babico, kateri so se med sabo razgovarjali, da je bil župnik hud na botra in botro, ker sta kumovala nezakonskemu otroku.

Gospod župnik, vprašam Vas kot načelnika „Posojilnice“ sledeče: Kako pa, da imate v posojilnici na stanovanju parček, kateri živi v osmem sv. zakramentu brez Vašega blagoslova??!

Ponikva ob juž. žel. Vedeli smo, da se bodo klerikalci veselili svoje navidezne zmage pri občinskih volitvah. Smo „preliberalni“, da bi jim ne privoščili nedolžnega veselja vsaj za trenutek. Pa za veseljem utegne žalost priti. Tudi ko bi ne bile volitve ovržene, bodo klerikalci pomnili, kedaj so po nepotrebnem kalili dosedanjo slogo v občinski upravi.

Ni bilo ne treba pa tudi ne pametno, delati med občinarji razloček med krščanskimi in brezverskimi. To je sad kaplanove in župnikove ujedljivosti. Dosedanji „brezverski“ občinski odborniki so skrbeli pravzaprav bolj za cerkev in farovž, kakor pa za občino. To spričuje cerkev, to dokazujejo farovške stavbe. Kaj še hoče kaplan, in kaj župnik? Niti beliča ne prispevata k občinskim dokladam, ki so malone edini vir občinskih dohodkov. In vendar hočeta s svojo stranko po svoje občini zapovedovati. Kaplan, ki je od danes do jutri tu, se razume na gospodarstvo toliko kot zajec na boben. Župnik ima najboljšo posestvo poslopja mu stavi in vzdržuje občina; razven tega ima še drugih mastnih dohodkov. Pa si poglejte njegovo gospodarstvo, če ni primeroma najslabše v celi občini. In taki kaplani in župniki naj s svojimi kimovci gospodarijo z občinskim premoženjem! Krave bi se nami smejale.

Značilno za naše klerikalce je, kako so si zbornali večino pri volitvah. Kaplan je bežljal po občini in rotil nerazsodne ženske in moške volilce, naj volijo njegove kandidáte. Župnik je zlorabljal svoj duhovski vpliv v politične namene. Trčevski Brglez je prebedel marsikatero noč na agitaciji. Pepevnak — avbe — je tudi mislil, da mora pokazati svojo nerodnost. Posebno goreč pa je bil Vrečko—Lončar. Ta si je zaslužil krono. Delal je v prvi vrsti za svojo osebito in obetal vse mogoče in nemogoče dobrote. Tako je obljubil baje Hmetovemu krojaču, da mu bode kose vedno zastoj klepal in da mu 2 leti ne bo treba v cestu na tlako, ako odda njemu glas. Jaka! dolgo še boš klepal kose, predno postaneš župan.

Ali vas ni sram, da ste na tak način lovili glasove zase?! Ko bi bili res boljši kot so dosežanji odborniki, volili bi vas gotovo brez take agitacije. Pa le potrpite, ko bomo zopet volili, pogrešali boste marsikogar na svoji strani, ki ste ga sedaj zvičajno premotili.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah.

(Schulvereinska šola.) V nedeljo, dne 10. maja je priredilo „Slovensko politično društvo“ za šentlenarški okraj v gostilni gosp. Arnuša šoh, katerega se je večina kmetov iz okolice udeležila. Predsednik društva g. dr. Fr. Tiplič je razmotrival vprašanje, kako vzgajati kmečki naraščaj. Ko je v svojem govoru omenil tudi, da šentlenarški Nemci nameravajo ustanoviti popolnoma šulferanjsko šolo, ter da že love okrog kmetov, viničarjev in delavcev podpise za to nepotrebno šolo, bili so vsi zborovalci nad tem hudo ogorčeni. Glede šulferanjske šole se je pozneje razvila živahna debata.

Najprej je dr. Tiplič razložil, kako nekateri šentlenarški Nemci lazijo od hiše do hiše ter love s sladkim, prilizovalnim obrazom slovenske otroke, ako bodo hodili v njihovo šolo. Nikomur od nas ne pade na um, da bi napovedali boj nemškemu jeziku. Vsakdo od nas ve, da je resničen pregovor: Čim več znaš, tem več veljaš! Ne gre se nam za boj proti nemškemu jeziku, ampak gre se nam za to, ali se bodo naši otroci v šoli kaj naučili ali ne! In ali se bodo v tej popolno nemški šoli naši otroci sploh kaj naučili? Prav nič! Vsakomur je znano, s kakim strahom in jokom se podajo navadno otroci prve dni v šolo. Ta strah pred šolo še dolgo časa ne poneha, dasiravno jih dotični učitelj prijazno in v njim razumljivem domačem materinskem jeziku nagovori. S koliko večjim strahom bo zahajal slovenski otrok v nemško šolo, in koliko bolj se mu bode ostudil obisk šole, ako ga bode učitelj nagovoril v njemu nerazumljivem, tujem, nemškem jeziku. In to nesporezumljenje med učenci in učiteljem ne bo le v prvem razredu, ampak ostalo bode v vseh razredih, celo dobo šolskega pouka. In nasledki tega nesporezumljenja? Ti so jasni: Slab napredek pri učenju v vsakem oziru; naši otroci bodo v duševnem razvoju zaostali. Leta šolskega obiska bodo minula in slovenski otroci, ne samo, da ne bodo znali nemški, ampak ne bodo znali niti tega, česar jim je kot poznejšim gospodarjem neobhodno potrebno, še bolj potrebno kot pa nemški jezik. Ko bodo izstopili iz nemške šole, ne bodo znali niti brati niti računati, niti pravilno pisati. O prirodoslovju, o zemljepisju, o zgodovini ne bodo imeli niti pojma. Dragi, to niso prazne besede, to ni nobeno obrekovanje, ampak to nam dokazujejo žalostni vzgledi šulferanjskih šol! Ali je res potrebna še ena nemška šola? Na to moramo odlučno reči: Ne! Kajti pri nas se začne nemški jezik učiti že v drugem razredu, a v petem razredu se uči izključno v nemškem jeziku. Otroci se že tudi sedaj šest let učijo v naši šoli nemški in vsak otrok se lahko v tej dobi toliko nemščine nauči, kolikor rabi v svojem življenju. In tudi v vseh drugih predmetih se mnogo več nauče, kakor pa v šulferanjski šoli, kajti v naši šoli jim učitelj lahko vse natanko v materinem jeziku dopove in razloži. In kaj nas uči večletna skušnja glede teh nemških šulferanjskih šol? Imamo že več takih šol na Štajerskem. Res je sicer, da se postavi šola za šulferanjski denar, res je tudi, da takomenovani šulferajn kaki dve — tri leta sam vzdržuje to šolo, ko pa mine ta doba, pa se naprosi deželni odbor, naj isti vzame tako šolo pod svoje varstvo! In to se je še do sedaj tudi vselej zgodilo. In kaj potem? Nemške učitelje mora plačati dežela (deželne doklade se zopet zvišajo), vse druge stroške pa, ki nastanejo vsled vzdrževanja te nove šole, kakor popravila poslopja, pohištvo, snaženje šolskih prostorov, šolski sluga, kurjava, drva, kratkomalo vse, kar je pri šoli potrebno, vse to pa bodo morali z naprej plačevati slovenski posestniki šentlenarške župnije. Grda laž je tedaj, da ne bi imeli slovenski prebivalci za vzdrževanje nove šole nobenih stroškov. Kaki pa bodo učitelji na šulferanjski šoli? Učitelji naše dosedanje stare šole so sinovi slovenskega posestnika, izšli so iz kmečkega stanu ter imajo prirojeno ljubezen do slovenskih otrok. Našim učiteljem lahko mirne vesti zaupamo naš najdražji zaklad — naše otroke. Kaki pa bodo učitelji na nemški šulferanjski šoli? Gotovo ne bodo to sinovi našega kmeta, ampak bodo privaidranji tujci, Nemci in najhujši sovražniki slovenskega ljudstva! Mar bodo imeli ti tujci ljubezen do slovenskih otrok? Smešno! Gotovo ne!

Ti privandrani tujci bodo imeli čisto drugo nalogo, kakor pa poučevati otroke, kar bi jim bilo potrebno za življenje. Ti nemški učitelji bodo imeli nalogo slovenskim otrokom vsajati v njihova nedolžna srca sovraštvo do slovenskega materinega jezika, vcepiti sovraštvo do domače grude, sovraštvo do slovenske zemlje, do slovenskih prebivalcev. In zapomnite si, ti nemški učitelji bodo imeli nalogo iz slovanskih otrok vzgojevati material za razne fabrike po mestih. S tem, da bodo ti nemški učitelji vcepili našim otrokom sovraštvo do domače grude, sovraštvo do mile slovenske domačije, bode se našim otrokom porodila želja za tujino, in zapustili vas bodo vaši lastni otroci, ter bodo rajši šli služiti, hlapčevati v mesta in tovarne.

Posestniki, vi se že danes zelo pritožujete, kako težko obdelujete svojo domačo zemljo, ker vam primanjkuje potrebnih delavcev. Kako britko pa se še bode pritoževali, ko vas bodo zapuščali vaši lastni otroci, ker bodo šli v mesto služiti. Zato skrbite za dober, nepokvarjen poljedeljski naraščaj. In za ta dober poljedeljski naraščaj, za dobro odgojo vaših otrok bode v prvi vrsti skrbeli, če bode svoje otroke pošiljali v dobre šole, naše šole! Ti, v naše kraje privandrani nemški učitelji pa še bodo imeli eno nalogo in sicer nalogo, zadržati vsak verski čut v srcih otrok. Slednjič bodo imeli ti učitelji nalogo prezirati našo vero in širiti protestantizem po krasnih slovenskih goricah. — Vse občinstvo je govoru g. dr. Tipliča pazno sledilo, in marsikateri nevoljni vsklik proti št. lenarčkim Nemcem je bilo slišati. Na to je dokazoval g. dr. Milan Gorišek, da nasprotuje šola z nemškim učnim jezikom v tako popolnoma slovenskem kraju, kakor je lenarčki, šolski postavi. Izključeno je namreč, da bi se mogel doseči v tem slučaju v postavi zahtevani cilj, vzgojevati otroke pravovernost, razvijati njihove duševne zmožnosti, opremiti jih z znanjem in spretnostmi, potrebnimi za bodoče življenje. Nemogoče je otroku, priučiti se verouku, računanju in pisanju, če sploh učitelja ne razume. Oni veliki in za nas pogubonosni pogrešek, ki ga stori pristoje ljudstvo, je, da ne razlikuje nemške šole od one, v kateri se nemščina uči. Slednje hoče, prvo se mu pa da. Če čutijo kmetje v katerem okraju potrebo, da bi se naj-otroci naučili nemščine, naj zahtevajo, da jih slovenski učitelj, katerega otroci razumejo, uči, naj zahtevajo, da se naj na teden po več ur poučuje nemščina. Na šoli pri sv. Lenartu se je že itak utihotali po prizadevanju znanih nemškutarjev in sovražnikov slovenskega kmeta v peti razred nemški pouk. Odgovor na nameravano ustanovitev nemške šole naj bode odločna zahteva po odpravi nemškega pouka v petem razredu. (Burno odobravanje.) V šolo z dobrim poukom nemščine — ven z nemškim poukom! Govornik je dokazal na podlagi prakse, da te takozvane zastoj-šulferajnske šole čez nekaj let, če že ne kar od začetka, pridejo vedno na ramena slovenskega kmeta. Najtrdnější zid zoper nameravano ustanovitev javne nemške šole je odločen krajni šolski svet.

Govornik opozarja zato vse člane občinskih odborov, naj si temeljito pogledajo one osebe, katere volijo v ta važni zastop. Odstrani se naj konečno sramota, da vlada celo slovensko narodno okolico najbolj zagrizeni tržan, največji sovražnik vsega, kar je slovensko.

Tudi kmetje so posegli v debato o šulferajnski šoli, posebno g. Rop, župan v Lormanju. Omenja, da nas je naša sedajna šola stala čez — 84.000 K — kar pa še do danes niso občine plačale. Razun tega moramo na leto za vzdrževanje šole, za šolskega sluga, za drva, za popravila vsako leto še čez 2000 K plačevati. In sedaj hoče par Nemcev nam kmetom, obrtnikom in drugim davkoplačevalcem zopet nov davek naložiti! Vsi kmetje moramo odločno biti proti šulferajnski šoli. Vsi navzoči so odločno protestirali proti temu, da bi se še ena šola ustanovila, ki je popolnoma nepotrebna.

G. notar Fran Štupica je v svojem govoru jasno dokazal, da bo to najnovejšo darilo Nemcev naša poguba, ako bi ga vsprejeli. Kakor so nekaj v trojanski vojski Grki, kateri niso mogli vzlic dolgemu obleganju zavzeti mesta Troje, podarili Trojancem velikega lesenega konja, v kojem so bili skriti oboroženi vojaki, ki so se vsuli takoj prihodnjo noč iz konja ter poklali mirno speče Trojance, ravno tako nam hoče podariti nemški šulferajnska svojo šolo, iz katere naj bi svoj čas naši otroci prihajali noseč v srcu sovraštvo do one govornice, v kateri so se učili v

mladosti prositi Boga vsakdanjega kruha, noseč sovraštvo do rodne zemlje in do soobčanov. Gospodje predgovorniki so nam že obrazložili, da bode morali vzdrževanje te šole plačevati mi. A kedo se poteguje za to šolo? V prvi vrsti uradniki, nadalje tukajšnji trgovci; vsi ti pa se žive od žuljev slovenskega kmeta, kateremu hočejo vzeti delavne moči in naložiti nova plačila.

Na to predlaga resolucijo: „Vsi Slovenci pri Sv. Lenartu v Slov. gor. zbrani na shodu dne 10. majnika 1908 smo prepričani, da je pouk nemščine v naši pred kratkim dogotavljeni, a do danes še ne plačani ljudski šoli potreben in koristen — da se pri sedanjem učnem redu poučuje v njej zadosti nemščine, ker je nemščina od drugega do četrtega razreda obligaten predmet, peti razred pa je popolnoma nemški — vsled tega protestiramo kar najodločneje proti ustanovitvi popolnoma nemške šole, ker bi se z njo ne doseglo večjih učnih uspehov, ampak naložilo občinam edino le večja bremena. — Naročamo „Slov. kat. političnemu društvu za šentlenarški okraj“, da ta protest sporoči merodajnim uradom in našim državnim in deželnim poslancem.“ Rezolucija je bila z navdušenjem sprejeta. — Govornik je še zaklical: Naj si gospodje Nemci zapomnijo: Mravlakovi časi so bili, a jih ne bo več!

Za resolucijo, ki jo je stavil g. notar Fran Štupica, so vsi navzoči glasovali, dasi je bilo med njimi mnogo takih, ki so bili poprej še drugega mišljenja.

H koncu še omeni g. dr. Tiplič, da ga veseli, da se je tega shoda udeležilo tako obilo okoličanov, dasi shod poprej ni bil niti naznanjen. Posebno pa še ga veseli, da smo bili danes v tem važnem vprašanju vsi Slovenci edini, brez razlike političnega mišljenja in če ostanemo edini, vidimo v tem našo zmago.

Od Drave. V nedeljo, 26. m. m., sem se peljal s 7. vlakom zjutraj proti Koroškemu. Sedim pri oknu in mislim, kako krasno je vendar Pohorje v jutranji rosi, ko se zrcali v njem mladi ženini, zlato solnce; kar vstopi sprevodnik v moj kupe in se obregne ob mene in moje sopotovalce: „Sind die Windischen schon alle auf?“ — Torej tako daleč je že z nami teptanimi in zaničevanimi Slovenci, da si že čisto navadni železniški sprevodnik upa žaliti nas! Žalostna nam majka, ako ne bomo začeli kmalu proti takim in enakim nesramnostim nastopati z vsemi postavnimi sredstvi. Ni dosti, da nas južna železnica popolnoma ignorira pri vseh napisih in listinah, pošilja še svoje kondukte na nas! Ali smo mi zaradi Južne železnice na svetu ali pa Južna železnica zaradi nas? — V pojasnilo, zakaj si Južna železnica upa nastopati proti nam tako izzivajoče, naj navedem sledeči prizor: Stal sem v Sp. Dravogradu pred kolodvorsko blagajnico in čakal, kedaj bo njegova milost g. železniški uradnik blagovolil odpreti linico; poleg mene je bilo približno pet drvarjev, ki so se vračali s Koroškega in govorili slovensko med seboj — bili so skoro sami sinovi zelenega Pohorja. Linica se je odprla in zahteval sem glasno, da so drvarji morali slišati, vožni listek v slovenskem jeziku. Dobil sem ga in odstopil; radoveden sem bil, kako bodo moji tovariši drvarji nastopali; pristopil je prvi in zahteval listek nemško, istotako ostali... Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti.

Razne novosti.

18.782 samoumorov je bilo preteklo leto v Združenih državah v Ameriki, torej skoro 30 vsak dan.

Rodbinska statistika na Francoskem. Francoski minister javnih del je ravnokar obelodanil statistiko o rodbinah na Francoskem. Vseh rodbin je 11.315.000, od teh jih je 1.840.710 brez otrok, 2.966.171 rodbin ima le po enega, 2.661.978 pa po dva otroka. — Rodbine z mnogobrojnimi otroki so na Francoskem redke, le 2539 rodbin ima 10 otrok, 1437 rodbin 13, 249 rodbin 15, 34 rodbin 17 in 45 rodbin 18 in več otrok.

122 milijonov šlo v zrak. Preteklo leto se je pokadilo v Avstriji za 122.079.430 K, torej za 2.897.321 K več nego leta 1906. Tobaka se je prodalo 587.621.840 kg, cigar 559 milijonov komadov, cigaret 1786 milijonov.

Književnost.

Slovenska Matica je letos podarila svojim članom osem knjig, ki kažejo lep napredek domačega slovstva. Leposlovju sta namenjeni Zabavna in Knezova knjižnica. V prvi se nahaja 9 krajših črtic izpod peresa petero mlajših naših pisateljev; izmed povesti bodo posebno ugajale Tratarjeva

smrt Žandar Stružnik, Pigmalion, Sirota Jerica in Lovec Klemen. Knezova knjižnica obsega eno samo daljšo povest Ksaverija Meška Na Poljani, ki jo preveva goreče rodoljubje in je v nekaterih prizorih naravnost krasno pisana. Iz svetovne književnosti je prevel R. Perušek Gorski venec, dramatično pesem črnogorskega vladike Petra II. Njeguša. Posebno poučen in zanimiv je uvod in komentar, kakor se sploh celo delo odlikuje po izredni temeljitosti. — Nekaj posebnega je letos tudi knjiga Kamniške ali Savinjske Alpe, ki jih je opisal znani strokovnjak Ferd. Seidl. Slovenskih narodnih pesmi je izšel 11. snopič, obsegajoč nabožne pesmi. V Zborniku je več znanstvenih razprav, med temi zgodovinski Ivan I. Herberstein. Hrvaške knjižnice je izšel letos II. zvezek in obsega lahko umljive in obenem poučne in zanimive povesti, v začetku pa potopisne črtice Stanka Vraza na podlagi njegovih pisem. Letopis prinaša običajne stvari.

Slovenci, podpirajmo Matico, pridobivajmo ji novih članov. Va 4 krone dobi vsak član za l. 1908 sedem krasnih, deloma ilustrovanih knjig.

Za spisovatelje slovenskih učnih knjig.

Deželni odbor kranjski je v svoji seji dne 13. aprila sklenil, da se spisovateljem slovenskih učnih knjig nagrade od deželne odbora ne bodo nakazavale več po sedanjem načinu.

Spisovatelj kake slovenske učne knjige ima temveč v bodoče, ako reflektuje na kako podporo, **aprobirani tekst, predno ga da v privatno založbo**, poslati deželnemu odboru, ki bo potrebno ukrenil ter se prizadel za to, da dobi spisovatelj primerno nagrado.

To v vednost vsem, ki se bavijo s spisovanjem kake slovenske učne knjige.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani.

Društvene vesti.

Koncert šentpavelske godbe v „Skalni kleti“. Ob lepem vremenu priredi dobro znana šentpavelska godba v nedeljo, 31. t. m. v „Skalni kleti“ koncert od 5. ure pop. do 11. ure zvečer. Med godbenimi točkami poje moški zbor narodne pesmi. — K mnogobrojni udeležbi se vljudno vabi.

II. občni zbor „Kluba slovenskih kolezarjev Celje“ se vrši v sredo dne 27. t. mes. v „Skalni kleti“ ob 8. uri zvečer z nastopnim vspeodom:

- Volitev odbora,
- pregled in odobrenje letnega poročila,
- volitev dveh računskih preglednikov,
- določitev letnega doneska oziroma odobrenje odborovega predloga, da se to leto udnina ne pobira, ker ima klub dovolj aktivnega imetja,
- slučajni predlogi.

Po občnem zboru je keglanje.

P. n. člane in prijatelje kluba vabi k obilni udeležbi odbor.

3. izkaz prispevkov za „Šentjurski Sokol“. G. Zorko nabral 1'04 K, iz nabiralnika pri gosp. Dobovisku 10'46 K, iz nabiralnika pri g. Vugi, Grobelno 5'60 K, gosp. Jakob Kumer, Slivnica 22'50 K, g. Stergar, Škale pri Velenju 5 K. Prej je bilo nabranih 374'30 K, sedaj 44'60 K, skupaj 418'90 K.

Za pripravljalni odbor:

Alojzij Recelj, Dr. **Jožef Ipavc,**
t. č. blagajnik. t. č. predsednik.

V **Mariboru** sta nastopila ljubljanska operna pevca M. Kondracki in J. Kratochwill v treh koncertih dne 5., 7. in 9. t. m. Vsi koncerti so bili zelo lepi in obsežni. Z ozirom na pozno pomladansko dobo pa ni bilo na nobenem posebno mnogo občinstva.

„**Mariborski Sokol** je priredil v nedeljo 10. t. m. svoj prvi večji izlet v Ernovž onstran Spielfelda, odkoder je korakal skozi slovenske obmejne kraje čez Plač v Št. Ilj. Izlet se je izvršno obnesel. Sokolu se je pridružilo tudi precej drugih Slovencev, dam in gospodov. V krasnem vremenu je odmevala med cvetnimi griči mila slovenska pesem. Pod Plačem so se ustavili izletniki v hiši gostoljubnega g. Thalerja, župana naj-severnejše slovenske občine ob železnici, kjer so se izvajale tudi proste vaje med senčnim bukovjem.

Slov. akad. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu si je izvolilo na I. občnem zboru za letni tečaj sledeči odbor: predsednik: Korun Milan cand. iur., podpredsednik: Jančič Janko cand. iur., tajnik: Vrabl Niko, stud. iur., blagajnik: Šumenjak Vekoslav, stud. iur., knjižničar: Fischer Fran, stud. tehn., gospodar: Boecio Lenart, stud. iur.; namestnika: Miklič Matko, stud. tehn., Štefe France, stud. tehn., pregledniki: Hrovat Vekoslav, stud. tehn., Lešnik Vekoslav, cand. iur., Reich Vekoslav, cand. phil.

Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju si je na svojem I. rednem občnem zboru 16. maja izvolilo sledeči odbor: Predsednik iur. Franjo Spiller, podpredsednik med. Vekoslav Zalokar, tajnik iur. Rado Prešeren, blagajnik med. Božidar Küssel, knjižničar iur. Josip Cepuder, arhivar iur. Josip Grum, gospodar for. Robert Hartman, namestnika med. Maks Moric, iur. Jakob Uratnik. Pregledniki phil. Fr. Mravljak, phil. Jos. Bercé, agr. Albert Vedernjak.

Družba sv. Cirila in Metoda naznanja tem potom, da se nahaja po širni domovini še mnogo nabiralnikov novih, zlasti pa starih, ki niso poslali še nobenih prispevkov. Nekateri nabiralniki vrše svoje delo že več let, ti imajo gotovo že celo kapitale! Nekateri novi nam pa tudi že niso poslali dva ali tri mesece ničesar. Prosimo vljudno, odprite jih in pošljite nam nabrane zneske.

I. redni občni zbor akad. društva slov. agronomov „Kras“ na Danaju se vrši z običajnim vspeodom dne 23. t. m. ob pol 8. zvečer v restavraciji R. Holzer, XVIII., Türkenschanzstr. 19.

Listnica upravnistva.

Da ne bomo po nepotrebnem trosili toliko za razno pravno dopisovanje, bomo se pogovarjali odslej s cenj. gg. naročniki na tem mestu.

Randl, Št. Pavel: Plačano do 31. 3. 1908.
M. D., Kozje: Plačano do 30. 6. 1908.
Trupej, Sevnica: Pomotoma ste dobivali 2 iztisa. List imate plačan do konca tega leta.
Stramič, Dragotinci. Oprostite, to je bila pomota. List imate plačan do 31. 12. 1907.
Cizel, Piršenberg: List imate plačan do 30. 9. 1908 in se vam redno pošilja.

Babosek Janez, Krčevina: Neljuba nam je pomota, a razumljiva. V lanski knjigi naročnikov ste namreč vpisani kot stanujoč v „Babelčivasi“, v naslovih pa imate „Krčevina“. Novo upravnistvo, ki krajev ne pozna, Vas je na ta način pomotoma tirjalo. Oprostite! — Da koledarja niste prejeli, se pa čudimo, ker ste v knjigi, v kateri imamo zapisano vse, katerim se je koledar poslal, zapisani tudi Vi. To je vsekakor pogrešek pošte!

Kdor hoče kupiti in prodati dobičkanosna posestva

v lepih okraju blizu cest in tik cest, različnih velikosti in cen, od 6000 do 40.000 K, v ugodnih plačilnih obrokih, primernih razmerah vrednosti in izbrana boljše zemljišča in poslopja, za katera prevzame posredovanje **Rok Lončar**, posestnik v Ivenci pri Vojniku, okraj Celje. Ako pa kdo hoče kakšno boljše posestvo prodati, naj se mu pismeno naznani.

Prostovoljna prodaja

V nedeljo, 24. t. m. od 10. ure dalje se bode vršila prodaja zemljišča in premičnin na Lipoglavem, na meji občine Ponikva in Loče. Zemljišče z zidano hišo in lepim gospodarskim poslopjem, tik ob železnici meri nad 45 oralov, med temi 20 oralov lepega raznovrstnega gozda.

Proda se skupno za 20.000 K ali pa na drobno. Polovica kupnine ev. tudi več ostane lahko vknjižena. Živi in mrtvi inventar je takoj plačati in odstraniti.

Pojasnila daje **Jože Korže** pd. **Palonjek** na Ponikvi ob juž. žel. 121 1

Trgovskega učenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejmeta **Norb. Zanier & sin**, Sv. Peter, Savinska dolina. 126 3-1

Zgotovljeno

je pre-zidavane trgovske hiše R. Stermecki v Celju, katera je sedaj popolnoma na novo urejena. — Velikanska zaloga, katera se je sedaj še z novo došlim blagom dopolnila, se bode zanaprej po čudovito nizkih cenah prodajala. Nikdo torej ne zamudi ob prihodu v Celje si trgovino ali vsaj izložbe ogledati, da se vsak sam prepriča o velikanski izbiri in čudovito nizkih cenah. — Vzorci proti vrnitvi na vse strani poštnine prosto.

Izkaz posredovalnice „Slov. trg. društva v Celju“.

V službo se sprejme: 1 poslovodja, 10 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 1 pomočnik železninarske stroke, 1 blagajničarka, 4 prodajalke, 1 kon-toristinja.

Službe iščejo: 6 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 prodajalke.

Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Dobrodočlo 120 2-2

Pekarijo

iščem na deželi ali pa v trgu. — Ponudbe pod: Poste restante Maribor šte. 35 do 1. junija.

Novo malo rabljeno

kolo

se ceno proda.

Več se izve pri lastniku **Vekoslav Šifrer, Žalec.** 125 1

Važno za vinorejce!

kateremu se primeša polovico bakrene galice. S tem škropljene trte se razlikujejo od drugih v tem da jako dobro obrodijo ter ostanejo vedno zdrave in lepe.

Pauer-jev patentirani lug zabranjuje tudi gnjilobo (Oidium) grozdja, kar se je v večjih vinogradih z izvrstnim uspehom dokazalo.

Škropljenje s Pauer-jevim pat. lugom pride izdatno boljše in ceneje, kakor z dosedaj rabljeno samo galico. Vzame se za prvo škropljenje 1 kg luga, 1 kg galice, za drugo škropljenje 1 1/2 kg luga, 1 1/2 kg galice na polovnjak vode.

Pauer-jev patentirani lug se posebej v topli vodi raztopi, nato se primeša raztopljeni galici. — Dobiva se v vseh špecerijskih in kolonijalnih trgovinah. 124 1

Proda se potom parcelacije veleposestvo

Bežigrad pri Celju

sestojoče iz dobrih host, travnikov, pesejanih njiv in več k tej graščini spadajočih večjih in manjših arondiranih posestev s hišami, gospodarskimi poslopji, kozolci itd.

Razven tega je naprodaj poleg tvornic cinka in emaila **9 oralov stavbišč**, od 200 □ klft. naprej. — O priliki kupa ima kupec položiti primerno aro, a ostanek kupnine lahko plač

takoj, ali od 1 do 15 let, polletnih obrokih, za katere sme sam določiti termin.

Banka se vknjiži samo na od nje kupljena zemljišča. — Brez obzira na določene termine pa more kupec, kadar hoče, izplačati celi ostanek kupnega zneska brez odkazanega roka in pristojbine.

Ustmena in pismena pojasnila daje g. I. Dolinar v Celju, Vrtne ulice ali banka sama.

Hrvatsko slav. banka

za parcelacijo in kolonizacijo d. d. v Zagrebu.

122 2-1

Kdor želi kupiti uro, srebrnino ali zlatnino, naj se obrne na največjo in najcenejšo tvrdko

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga niklastih, jeklenih, srebrnih in zlatih žepnih ur, budilk, vsakovrstnih stenskih ur, srebrnih in zlatih prstanov, uhanov, zapestnic, verižic, priveskov itd. Velika izber **očal, naočnikov, zdravniških in drugih termometrov, barometrov, tehtnic za vino, mošt, žganje** itd. Prosim, oglejte si mojo trgovino in zalogo.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Naročite cenike, katere razpošiljam zastonj in poštnine prosto. 12-9

Točna postrežba! Nizke cene!

Slovensci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Deček

iz boljše hiše se takoj sprejme pri

J. Hočevnar

krojaški mojster v Celju, Kolodvorska ulica št. 5. 119 2-2

Slovenski Slatino kislavo

zahtevajte v vsaki gostilni le najboljšo

Slovenski Slatino kislavo

ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda. — Zalagatelj:

JAKOB VREČKO, Slovenjgradec.

Josip Repič

mizarski mojster na POLZELI priporoča cenj. občinstvu svoje izvrstne mizarske izdelke vsake vrste ter se priporoča za naročila. Išče tudi

mizarskih pomočnikov. 36 23-7

Adolf Bursik

čevljar v Celju, Gledališka ulica št. 9

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah.

5 52-20

Kupujte narodni kolek!

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učiteljsvo, župnijske urade, okrajne zastope, učiteljske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami od najpreprostejše do najfinejše.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago. Solidna in točna postrežba.

Edino pristen je le Thierryjev balzam

z zeleno nuno

kot varstveno znamko. Najmanjša pošiljatva 12/2 ali 6/1 ali 1 patent potovalno družinsko steklenico K 5. Skladanje prosto.

Thierryjevo centifolij-mazilo. Najmanjša pošiljatva 2 dozi K 3'60. Sklad. prosto.

Povsod priznana kot najboljša domača sredstva zoper želodčne bolečine, zgago (gorečico), krče, kašelj, zasliženje, vnetja, poškodbe, rane itd. Naslovite naročilo ali denarno pošiljatev na A. THIERRY, lekarna k angelju varuhu v Pregradi pri Rogatcu. Zaloge skoro v vseh lekarnah.

107 33-6

Peronospora-brizgalnice,

najboljših sestavov po najnižjih cenah, kakor tudi najboljše mlatilnice na gepelj in roko ter vse poljedeljske stroje, traverze, železniške šinje, cement, strešno lepenko, železne in svinčene vodovodne cevi, sesalke itd. dobite pri narodni tvrdki

trgovina z železnino

'Merkur', Peter Majdič, Celje

Zahtevajte cene.

Zahtevajte cene.

Darujte za Narodni sklad!

Sveto-trojiški vrelec!

Izvrstna slatina!

Čast mi je, p. n. občinstvu vljudno naznaniti, da pričnem, ker so vsa preddela izvršena, s prodajo. Tudi na c. kr. splošni preskuševalnici za živila v Gradcu je bil sveto-trojiški vrelec analiziran in kot dobra slatina preskušen.

Kot dietetična slatina se najtopleje priporoča.

Naročila prevzame

FRANC SCHÜTZ, Sv. Trojica v Slov. goricah.

Preprodajalci imajo visok popust.

113 - 4

ZADRUGA „LASTNI DOM“ V CELJU

se je preselila s svojo pisarno v lastne prostore

Celje - Rotovška ulica števil. 12, I. nadstropje - Celje

Uradije vsako sredo in soboto predpoldne. Pojasnila se dobijo vsak dan pri tajniku v pisarni ali pa pri udih načelstva. Zadruga „Lastni dom“ je kreditni zavod in sprejema od vsakogar hranilne vloge, katere obrestuje stalno po

5%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje zadruga sama, ne da bi ga vlagateljem odtegovala. Zadruga dovoljuje v prvi vrsti stavbeni kredit ter predujme na knjižne terjatve, račune itd. do gotove visokosti in po dogovoru. — Vlagateljem so na razpolaganje hranilni nabiralniki (pušice), ki so najpripravnejše sredstvo za varčevanje. Izmed slovenskih zavodov ima le zadruga „Lastni dom“ vpeljane te hranilne nabiralnike.

73 16-11